

Ponadpartyjne porozumienie w sprawie ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry

Zakończyły się działania Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej „Czysta Odra”, który wniósł do Sejmu obywatelski projekt ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry. Mimo że nie udało się zebrać wymaganych 100 tysięcy podpisów (za ważne uznano 92 998), projekt trafi pod obrady Sejmu jako ponadpartyjna inicjatywa poselska, podpisana przez posłanki i posłów różnych ugrupowań politycznych. To, co zaczęło się jako obywatelski ruch, stało się wspólną sprawą Polski.

Pod obywatelskim projektem ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry złożonym przez Komitet Inicjatywy Ustawodawczej „Czysta Odra” podpisało się **41 posłanek i posłów reprezentujących 5 odrębnych partii**, w tym jednej opozycyjnej (nazwiska poniżej). Co istotne wszyscy szefowie owych klubów wydali zgodę, by posłowie poparli obywatelski projekt. Projekt ustawy został złożony do marszałka sejmu 22 kwietnia przez posłanki: **Anita Kucharska-Dziedzic, Małgorzata Tracz, Maja Nowak.**

Od 2022 roku członkowie Plemienia Odry bezinteresownie, często z ogromnym poświęceniem, prowadzili działania edukacyjne, medialne i prawne. *Za tą ustawą stoją ludzie. Od początku była to oddolna inicjatywa społeczna, niezwiązana z żadną partią, korporacją ani interesem prywatnym. Powstała z troski o przyszłość Odry, z potrzeby wyrażenia sprzeciwu wobec traktowania rzek jako ścieków i kanałów transportowych - mówi Tatiana Staroń, prezeska Fundacji Osoba Odra.* Zorganizowano dziesiątki wydarzeń, powstały materiały dydaktyczne, scenariusze lekcji, bajki dla dzieci, projekty artystyczne, spoty, a także publikacje popularyzujące ideę uznania podmiotowości prawnej rzeki. To właśnie z tego oddolnego ruchu powstał Komitet Inicjatywy Ustawodawczej.

To ogromny sukces Plemienia Odry, tysiący osób, które od wielu lat mówią w imieniu rzeki, domagając się dla niej szacunku. Naszej grupie udało się poruszyć Polskę, uzyskać wsparcie ze strony uczelni, naukowców i naukowców, kultury, setek artystek i artystów, co obudziło również świadomość posłanek i posłów. Za nami miesiące bezpłatnej, intensywnej pracy. Wielu z nas po raz pierwszy w życiu płakało słuchając sejmowej konferencji – mówi Robert Rient, inicjator uznania rzeki Odry za osobę prawną i przewodniczący rady Fundacji Osoba Odra.

Podczas sejmowej konferencji 21 maja zorganizowanej przez klub Polska 2050 posłanka **Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica)** powiedziała: w Polsce była długa tradycja tego, że dzieci i ryby głosu nie mają. Dzieci dostały swój głos w poprzedniej kadencji, bo wprowadziliśmy ustawę kamikową ponad podziałami partyjnymi i klubowymi, i teraz jest czas, by ryby i rzeki też dostały swój głos. **Małgorzata Tracz (Zieloni)** projekt ustawy nazwała rewolucyjną i całkowitą zmianą myślenia o przyrodzie jako wartości, która stanie się przyczynkiem do debaty o tym, jak musi zmienić się sposób ochrony przyrody w Polsce. *Żeby Odra mogła do nas przemówić, potrzebuje osobowości prawnej* powiedziała **Elżbieta Polak (Koalicja Obywatelska)** i dodała koniec trucia polskich rzek. **Daria Gosek-Popiołek (Nowa Lewica)** stwierdziła: wszyscy widzimy w tej ustawie szansę dla Odry i całego ekosystemu. *Chcemy pracować nad tym projektem wspólnie, ponadpartyjnie, ponad-klubowo z mocnym uwzględnieniem strony społecznej.* Wybrzmiał również głos **Izabeli Bodnar (Polska 2050)** jako posłanki, posłowie chcemy być przekąźnikami woli obywateli, którzy tak licznie wypowiedzieli się, że Odrę trzeba zacząć szanować. *Musimy przestać traktować nasze rzeki jak kanały ściekowe, jak kanały żeglugowe i zacząć je traktować jak największe dziedzictwo naszej przyrody, jak klejnoty, które trzeba chronić.*

Projekt uzyskał poparcie ponadpartyjne, ponieważ Odra jest sprawą ważną dla obywateli i wszystkich sił politycznych. Posłanka **Maja Nowak (Trzecia Droga)** przypomniała, że ekosystem

Odry nie wrócił do swojego poprzedniego stanu, nie został odbudowany, dlatego dzisiaj każda powtarzająca się katastrofa na Odrze, nawet w mikroskali, powoduje makrostraty.

Praca nad szczegółowymi rozwiązaniami ustawy już się rozpoczęła. *W poniedziałek wybieram się do sejmu na zaproszenie posłanki Anity Kucharskiej-Dziedzi, która wspólnie z Małgorzatą tracz i Mają Nowak wzięła na siebie rolę naszej przedstawicielki w sejmie. Od dawna zbieramy uwagi i sugestie dotyczące niezbędnych poprawek dotyczących ustawy. Zadbam o to, by podczas całej pracy nad ustawą głos Odry był najważniejszy, a nie tych, którzy traktują ją jak ściek - powiedział autor uzasadnienia ustawy, dr prawa **Stanisław Kordasiewicz** z Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej „Czysta Odra”.*

Za sukcesem inicjatywy stoją obywatelki i obywatele, setki wolontariuszek i wolontariuszy, którzy od 2022 roku nazywają siebie Plemieniem Odry. Zebrali się wokół najważniejszej żyjącej istoty w swoim plemieniu, którą jest rzeka. Ta od dekad traktowana jest przez rząd jak przedmiot, a nie podmiot prawa. Tym samym **Plemię Odry dołączyło do ponad 550 inicjatyw na całym świecie działających w ramach Ruchu Praw Natury**. Głosem Plemienia Odry stała się Fundacja Osoba Odra, która będzie czuwać nad procesem legislacyjnym, edukować i przypominać, że Odra to nie infrastruktura – to żywa istota, która zasługuje na ochronę i szacunek.

Więcej informacji, treść ustawy i uzasadnienie dostępne są na stronie:

www.ustawa.osobaodra.pl

Kontakt dla mediów:

Magda Matuszewska – pełnomocniczka komitetu, Fundacja Osoba Odra, 501 693 821,
komitet@osobaodra.pl

dr Stanisław Kordasiewicz – prawnik, członek Rady Fundacji Osoba Odra, 502 219 016,
kordasiewicz@al.uw.edu.pl

Robert Rient – inicjator projektu, przewodniczący Rady Fundacji Osoba Odra,
robert.rient@gmail.com

Alfabetycznie ułożona lista posłanek i posłów, którzy na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP wnieśli obywatelski projekt ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry:

- 1) Burkiewicz Elżbieta
- 2) Czarzasty Włodzimierz
- 3) Czerniak Jacek
- 4) Dziemianowicz-Bąk Agnieszka
- 5) Gawkowski Krzysztof
- 6) Gosek-Popiołek Daria
- 7) Hołownia Bożenna
- 8) Jachira Klaudia
- 9) Konieczny Maciej
- 10) Kotula Katarzyna
- 11) Kowal Piotr
- 12) Kucharska-Dziedzic Anita
- 13) Kulasek Marcin
- 14) Leo Aleksandra
- 15) Litewka Łukasz
- 16) Luboński Adam
- 17) Mieszkowski Krzysztof

- 18) Nowak Maja
- 19) Nowicka Wanda
- 20) Okuła Barbara
- 21) Oliwiecka Barbara
- 22) Olko Dorota
- 23) Polak Elżbieta
- 24) Schädler Ewa
- 25) Sikora Arkadiusz
- 26) Sterczewski Franciszek
- 27) Stożek Marta
- 28) Strach Piotr
- 29) Szczepański Wiesław
- 30) Szymanowska Ewa
- 31) Tomaszewski Tadeusz
- 32) Tomczak Wioleta
- 33) Tracz Małgorzata
- 34) Trela Tomasz
- 35) Ueberhan Katarzyna
- 36) Wicha Joanna
- 37) Wieczorek Dariusz
- 38) Wnuk Kamil
- 39) Zawisza Marcelina
- 40) Zielińska Urszula Sara
- 41) Żukowska Anna Maria